

COMUNICACIÓ

Sr. Andreu Grau Arau: *Llibertat, obediència i llei* (ss. XIII-XVI).

Llibertat, obediència i llei: un debat en tres moments i des de tres cosmovisions:

1) Bonaventura: (1229?-1274) entén la llei natural com la facultat que determina la consciència i com el conjunt de preceptes divins. Per a Duns Escot (1266-1308), l'ordre de la creació és manifestació de la llibertat divina; en l'obediència de la llei revelada, l'home reconeix aquest ordre. Ambdós franciscans copsaran la llei com el límit de la voluntat i de l'enteniment humans.

2) En Calví (1509-1564), la llei real és la consciència: un testimoni interior de les nostres obligacions envers Déu; no obeir-la suposa haver-nos d'acusar. Però la llei també marca: és la que determina la formació del poble escollit.

3) Per a Suárez (1548-1617), la llei natural té una funció interior activa que es reflecteix en el món exterior. Per la llei, l'individu és lligat als ordres còsmic i polític. La llei, sense canviar, s'acomoda a la realitat canviant.

Els mestres franciscans, hereus del psicologisme augustinà es preocuparen més per la llibertat i per la voluntat que no pas per la llei; Calví destacarà l'actitud obediència de l'home davant Déu; Suárez veurà en la llei la garantia de justícia social i política.